

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Milja Halt

Haavoittuva sankari vai yhteiskunnan uhri?

Miesten yksinäisyyden merkityksellistäminen ja maskuliinisuuden representaatiot
Velivoima-yhteisön viestinnässä

Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö
Viestintätieteiden kandidaatintutkielma
Viestintätieteiden koulutusohjelma

Vaasa 2026

VAASAN YLIOPISTO**Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Milja Halt		
Tutkielman nimi:	Haavoittuva sankari vai yhteiskunnan uhri?		
Tutkinto:	Humanististen tieteiden kandidaatti		
Koulutusohjelma:	Viestintätieteiden koulutusohjelma		
Opintosuunta:	Viestintätieteet		
Työn ohjaaja:	Eliisa Vainikka		
Valmistumisvuosi:	2026	Sivumäärä:	26

TIIVISTELMÄ:

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia maskuliinisuuden ja yksinäisyyden representaatioita Velivoima-yhteisö tuottaa, ja miten representaatiot suhteutuvat osaksi maskuliinisuuden muutosta. Tutkielma käsittelee miesten yksinäisyyden ja maskuliinisuuden representaatioita sosiaalisessa mediassa, ja vaihtoehtoisten yhteisöjen merkityksiä nykymaskuliinisuuden ongelmien käsittelyssä. Aihe on yhteiskunnallisesti merkittävä sen ajankohtaisuuden vuoksi. Miesten yksinäisyys on vahvasti politisoitunut ilmiö, joka kytkeytyy keskusteluun manosfääriin ja instituutioiden rooleista sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisijänä digitaalisessa julkisuudessa.

Tutkielman teoreettinen viitekehys pohjautuu hybridisen- ja hegemonisen maskuliinisuuden, manosfääriin, digitaalisuuden, politisoituneen yksinäisyyden ja klassisen hyvinvoinnin teorioihin. Keskiössä on ajatus viestinnästä todellisuutta rakentavana voimana. Sosiaalisen median yhteisöt eivät vain heijasta olemassa olevia tunteita, vaan ne tuottavat uudenlaisia representaatioita ja vastajulkisuuksia perinteisen viranomaisviestinnän ja mediadiskurssin ulkopuolella. Tutkimus on laadullinen ja se hyödyntää menetelmänä multimodaalista diskurssianalyysia. Aineisto koostuu Velivoima-yhteisön Instagram-viestinnästä, ja kuudesta (6) tarkoituksenmukaisesti valituista sivulla esiintyneestä julkaisusta vuosilta 2021–2026. Julkaisuja analysoidaan representaation ja multimodaalisuuden näkökulmista.

Analyysissa tarkastellaan, mitä keinoja yhteisö käyttää rakentaessaan kuvaa uudenlaisesta mieheydestä. Tutkimuksessa tehdyt havainnot osoittavat digitaalisten yhteisöjen tarjoavan vaihtoehtoisia tukirakenteita perinteisten instituutioiden tilalle. Samalla ne kuitenkin kritisivat olemassa olevia yhteiskuntarakenteita ja luovat keskusteluun kaikukammioilmiötä. Tutkimus osoittaa viestinnän olevan merkityksellistä miesten yksinäisyyden ja yhteiskunnallisten jännitteiden ymmärtämisessä. Yksinäisyyden ja maskuliinisuuden representaatioiden keskustelut eivät ole vain yksilön piirteitä, vaan ne heijastuvat suoraan kokemukseen ihmisarvosta ja poliittisiin näkökantoihin.

Tutkimustulokset osoittavat, että Velivoiman viestintä on luonteeltaan ristiriitaista. Kaksi vastakkain esiintyvää diskurssia rakentuvat yksilöllisestä itseohjautuvuudesta ja yhteiskunnallisesta uhriutumuksesta. Haavoittuvuutta pidetään sankarillisena piirteenä, mutta samalla vastuut yksinäisyydestä asetetaan yksilön tai yhteiskunnallisten instituutioiden harteille.

AVAINSANAT: Maskuliinisuus, Yksinäisyys, Diskurssianalyysi, Manosfääri, Multimodaalisuus

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Tutkimuksen rajaus	6
2.1	Tutkimuksen tavoitteet	6
2.2	Velivoima tutkimusaineistona	7
2.3	Multimodaalisuuden ja diskurssianalyysin menetelmät	8
3	Miesten yksinäisyys ja maskuliinisuuden muutos digitaalisessa viestinnässä	11
3.1	Yksinäisyyden epidemia ja hyvinvoinnin ulottuvuudet	11
3.2	Hegemoninen ja hybridimaskuliinisuus	13
3.3	Manosfääri ja maskuliinisuuden kriisidiskurssit digitaalisessa ympäristössä	14
4	Maskuliinisuuden ja yksinäisyyden representaatiot Velivoima-yhteisössä	16
4.1	Tunneilmaisuus sankaritekona	16
4.2	Itseohjautuvuus ja yksinäisyyden vastuunotto	18
4.2.1	Toimijuus ja askeleet kohti muutosta	19
4.2.2	Itsevarmuuden diskurssit	20
4.3	Uhriutumisen ja maskuliinisuuden kriisidiskurssi	20
5	Pohdinta ja johtopäätökset	22
	Lähteet	25

1 Johdanto

Idyllisessä järvimaisemassa seisoo alaston mies. Vesi ylettyy vyötärölle ja miehen katse on suunnattu jonnekin kaukaisuuteen. ”Feeling Sexy is GAY (And that’s bad)! Men!!!! We are allowed to love our bodies”. (Itsensä seksikkääksi tunteminen on HOMOA (ja se on huono asia)! Miehet!!!! Meillä on lupa rakastaa kehojamme). Näin lukee kuvatekstissä, jossa miehiä kannustetaan tuntemaan itsensä seksikkääksi ja selvittämään suhdetta omaan miehisyyteensä. Tämä näkökulma kytkeytyy laajempaan keskusteluun maskuliinisuudesta ja miesten yksinäisyydestä, joka heijastaa niin yhteiskunnan tilaa, että yksilön henkistä hyvinvointia. Sosiaalinen media toimii tutkimuksessa viestinnällisenä kanavana, jossa yksinäisyyden ja miehuuden representaatiot rakentuvat.

Miesten yksinäisyys on yhä ajankohtaisempi aihe niin globaalisti kuin Suomessakin. Yksinäisyyden epidemia viittaa kasvavaan sosiaalisen eristäytymisen trendiin. Ratcliffe ja muut (2023, s. 1) jakavat yksinäisyyden kahteen osa-alueeseen, josta sosiaalinen yksinäisyys viittaa osallistavien suhteiden puutteeseen, kun taas emotionaalinen yksinäisyys tarkoittaa syvien tunnesidosten vajetta. Yksinäisyyden eri muodot voivat esiintyä merkityksellisten ystävyysuhteiden, perhesuhteiden tai parisuhteen vajavuutena.

Keskustelu yksinäisyydestä keskittyy usein psykologisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin, jotka vaikuttavat ihmiseen yksilötasolla. Ongelman taustatekijät ovat ensisijaisesti yhteiskunnallisia, minkä vuoksi ratkaisuja pyritään etsimään instituutioiden, sosiaalisten rakenteiden ja poliittisten näkemysten tasolla. Tätä näkökulmaa tukevat Hyvönen ja muut (2024), jotka kertovat yksinäisyyden olevan sidoksissa ääriajatteluun ja aggressioon. Tämä näkökulma on relevantti tutkiessa miesten yksinäisyyttä ja tilanteita, jossa ulkopuolisuuden tunne radikalisoituu katkeruudeksi yhteiskuntaa kohtaan. Viestinnälliseltä näkökulmalta radikalisoitumista voidaankin tarkastella verkkoyhteisöjen vuorovaikutuksessa.

Sosiaalisen median aikakaudella laajalle levinneet yhteisöt ja lisääntyneet yhteydenpidon keinot voidaan kokea ratkaisuksi yksinäisyyden lieventämiseen. Hyvösen ja muiden (2024) mukaan, ihmiset kokevat yhä enemmän eristäytyneisyyden tunnetta, vaikka tilanne olisikin tämä. Fyysisen ihmiskontaktin puute ruokkii yhteiskunnasta vieraantumista, jonka takia tutkimuksissa on alettu paneutumaan erilaisten verkkoyhteisöjen kokemuksiin. Yksinäisyys ja eristäytyminen kietoutuvat digitaaliseen kulttuuriin ja ajavat eteenpäin radikalisoitumisen vaaroja. Parent ja muut (2019, s. 277–278), kuvailevat sosiaalisen median alustojen olevan tuottoisia myrkyllisen maskuliinisuuden levittämissä. Tämä johtuu alustojen affordansseista eli toiminnan mahdollisuuksista, kuten anonyymiydestä ja asynkronisuudesta. Sosiaalisessa mediassa vietetty aika ei ole pelkästään sen käyttöön liittyvän pahoinvoinnin syynä, vaan tärkeitä tekijöitä ovat myös vuorovaikutuksen laatu ja sävy.

Tämän tutkielman tarkoituksena on analysoida niitä viestinnällisiä keinoja, jolla Velivoima-yhteisössä miesten yksinäisyyden ja maskuliinisuuden representaatiot rakentuvat. Tutkimus keskittyy tarkastelemaan millaisin keinoin yhteisöllisyyttä ja vertaistukea rakennetaan digitaalisessa ympäristössä sekä sitä, miten analyysin kohteet näkyvät laajemmin yhteiskunnassa.

2 Tutkimuksen rajaus

Tässä kappaleessa käsittelen tutkimuksen tavoitteita, aineistoa ja analyysimenetelmiä. Esittelen kaksi tärkeintä tutkimuskysymystä ja aiheen tutkimisen merkitystä. Erittelen myös aineiston analyysitavat, ja perustelen analyysia koskevien valintojen olevan tutkimuseettisesti oikeutettuja. Lopuksi esittelen tutkimusmenetelmät ja niiden käyttötarkoitukset.

2.1 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkielman tavoitteena on analysoida miten miesten yksinäisyyttä ja maskuliinisuutta representoidaan multimodaalisesti Velivoima-yhteisön Instagram-viestinnässä. Tutkimus pyrkii ymmärtämään viestinnällisiä keinoja, joilla miesten yksinäisyys näyttäytyy ja miten sitä pyritään ratkaisemaan Velivoima-yhteisössä. Tulokset sidotaan yhteiskunnalliseen kontekstiin ja suurempaan maskuliinisuuskeskusteluun osana analyysiä. Tutkimuksessa pyrin vastaamaan näihin kahteen kysymykseen:

1. Millaisia miesten yksinäisyyteen ja maskuliinisuuteen liittyviä diskursseja Velivoima-yhteisön Instagram-viestinnässä rakennetaan?
2. Miten nämä diskurssit sijoittuvat laajempaan yhteiskunnalliseen keskusteluun maskuliinisuuden kriisistä?

Aihe on yhteiskunnallisesti merkittävä, sillä miesten yksinäisyys ja maskuliinisuuden murros ovat ajankohtaisia ja monisyisiä haasteita nykyajan hyvinvointikeskustelussa. Velivoima yhteisönä haastaa perinteisten instituutioiden avuntarjontaa, ja sen niukkuutta tarjoamalla vaihtoehtoisia yhteisöllisyyden keinoja ja vertaistukea.

Aihetta on tutkittu viestintätieteellisestä näkökulmasta toistaiseksi vähän. Tutkimus täyttää tätä aukkoa selvittämällä, miten multimodaaliset ja diskursiiviset tekijät rakentavat yksinäisyyden merkityksiä nykyisessä sosiaalisen median ympäristössä.

Tutkimusnäkökulma on keskeinen, sillä kuten Parent ja muut (2019, s. 271–278) tuovat esille, sosiaalisen median kanavat mahdollistavat miehille uusia keinoja sosiaaliseen

vertailuun ja haavoittuvuuden ilmaisuun. Tutkielmassa pohditaan vaihtoehtoisten yhteisöjen rakentumista multimodaalisin ja diskursiivisin keinoin. Yhteisöt rakentuvat korvikkeina instituutioille, joista ei ole saatu apua yksinäisyyden käsittelyyn.

2.2 Velivoima tutkimusaineistona

Tutkielmassa analysoidaan deittailu- ja itsevarmuusvalmentaja Miiska Van Renterghemin perustamaa Velivoima-yhteisöä ja samanimisen Instagram-tilin alla olevia julkaisuja. Julkaisuista eritellään maskuliinisuuden ja yksinäisyyden representaatioita. Analysoitavana aineistona toimivat kuusi Velivoiman käyttäjällä julkaistua kuvaa ja Reels-videota, sekä niiden alla olevat kuvatekstit. Julkaisut ovat osa videotallenteita podcast-haastatteluista, kuvia tekstillä, taikka Van Renterghemin omia visuaalisia julkaisuja. Julkaisut on kerätty aikavälillä 20.1.–14.2. seuraavien kriteerien avulla:

1. Tutkimusaineisto on valittu tarkoituksenmukaisella otannalla, jotta teemat tulisivat mahdollisimman laajasti edustetuksi.
2. Julkaisuissa on käsitelty kyseisiä yksinäisyyteen liittyviä teemoja: itsevarmuus, ihmissuhteet, maskuliinisuus, tunnepuhe, vastuunotto, uhrituminen tai henkinen kasvu.
3. Julkaisut ovat kaikki Velivoima Instagram-käyttäjällä ja ne on julkaistu vuosina 2021–2026.

Valitut aineistot ovat keskeisiä miesten yksinäisyyteen liittyvien diskurssien tutkimisessa, sillä niiden avulla voidaan havainnollistaa ilmiön keskeisiä teemoja, syitä ja ratkaisuja. On tärkeää huomioida, ettei Velivoima ole pelkkä vapaamuotoinen verkkoyhteisö, vaan se toimii yritysmuotoisesti ja tarjoaa valmennuspalveluita. Tämä kaupallinen ulottuvuus vaikuttaa viestinnän luonteeseen ja tekee siitä julkista. Sisällöt on suunniteltu jakamaan vertaistukea, mutta samalla myös rakentamaan uskottavuutta palveluille.

Tutkimuksessa mainitaan nimeltä yhteisön perustaja ja keskeinen toimija Van Renterghem. Tämä on eettisesti perusteltua, sillä hän toimii tilillä tietoisesti keulakuvana

ja mielipidevaikuttajana. Van Renterghemin viestintää analysoidaan ammatillisessa ja yhteisöllisessä kontekstissa, eikä häntä käsitellä tutkielmassa yksityishenkilönä. Vaikka tutkimusaineisto on kerätty julkiselta tililtä, eettinen hienotunteisuus huomioidaan peittämällä mahdolliset arkaluontoiset piirteet ja käsittelemällä julkaisujen sisältöjä vain tutkimuskysymyksille olennaisin osin. Tutkimusaineistot on koottu alle taulukkoon 1.

Taulukko 1. Tutkimusaineisto koottuna.

Aineisto	Julkaisumuoto	Keskeinen teema	Audio ja visuaalisuus
A1: NAISET 7.9.24	Kuvakaruselli	Vastuunotto ihmissuhteista	Nopeatempoinen musiikki, teksti
A2: SEXY 6.6.2021	Kuva	Itsevarmuus	Ei audiota, maisemakuva Van Renterghemistä
A3: ITKEMINEN 3.12.2025	Podcast-video	Tunneilmaisu	Keskustelua, rento taustamusiikki
A4: YSTÄVÄT 23.4.2025	Podcast-video	Miesten välinen yhteys	Melankolinen instrumentaalimusiikki
A5: ONGELMA 6.3.2024	Reaktiovideo	Uhriutuminen	Puhe, painokas tausta-audio
A6: KASVU 9.3.2026	Kuva	Henkinen kasvu	Elokuvallinen, inspiroiva musiikki

2.3 Multimodaalisuuden ja diskurssianalyysin menetelmät

Tutkielmassa käytetään tutkimusmenetelmänä multimodaalista diskurssianalyysiä. Diskurssianalyysissä kielenkäyttöä ja muuta merkitysvälitteistä toimintaa tarkastellaan sosiaalisen todellisuuden rakentumisen näkökulmasta. Tämä tarkoittaa sitä, miten erilaisissa sosiaalisissa käytännöissä sosiaalista todellisuutta muodostetaan (Jokinen ja muut, 2016, luku 1). Pietikäisen ja Mäntysen (2019) mukaan diskurssitutkimus on laadullista tutkimusta, joka puolestaan tarkoittaa ilmiöiden kuvaamista, ymmärrystä, luonnehtimista ja monia muita merkityksen rakentamisen keinoja. Verrattaessa laadullista ja määrällistä lähestymistapaa on laadullinen tutkimus perusteltu valinta tähän tutkielmaan. Aineisto ei perustu määrällisesti mitattaviin tekijöihin, vaan painottuu havaintoihin ja merkityssuhteisiin.

Tutkielmaa varten hyödynnetään myös multimodaalista diskurssianalyysiä sen aineistojen visuaalisen sisällön erittelemiseksi. Machin ja Mayr (2023, s. 19 & 35) kertovat kielitieteen omaksuneen multimodaalisuuden diskurssianalyysin lisäksi saadaksesen systemaattisempia keinoja dokumentoida merkityksellistämistä visuaalisessa viestinnässä. Multimodaalisuuden kautta merkityksiä viestitään kielen lisäksi myös visuaalisuuden, äänen ja muiden semioottisten piirteiden kautta. Yhdistämällä diskurssianalyysin ja multimodaalisuuden kykenen analysoimaan minkälaisia merkityksiä miesten yksinäisyydestä ja maskuliinisuudesta rakentuu aineistojen kautta.

Myös Hallin (2024, s. 11) käsitys representaatiosta liittyy tutkielman tarkasteluun. Hänen mukaansa representaatio tarkoittaa merkityksen luomista kielen avulla, ja se on tullut tärkeäksi osaksi kulttuurintutkimusta. Lyhennetty Oxfordin englannin kielen sanakirja antaa representaatiolle kaksi mahdollista käsitettä:

1. Jonkin asian representaatio tai esittäminen tarkoittaa sen kuvailemista tai kuvaamista, sen kutsumista mieleen kuvauksen, esitystavan tai mielikuvituksen avulla, sen kaltaisuuden asettamista eteemme mielessämme tai aisteissa.
2. Representaatio tai esittäminen tarkoittaa symboloimista, jonkin merkinä olemista, esimerkkikappaleena tai näytteenä olemista tai jonkin sijaisena toimimista.

Nämä käsitteet auttavat hahmottamaan representaatioiden merkityksen maskuliinisuuden ja yksinäisyyden käsitteissä. Tutkielmassa pyrin etsimään näitä representaatioita aineistoista ja siitä miten miehisyyttä edustetaan, määritellään ja normalisoidaan.

Käytännön analyysiprosessi etenee tutkielmassa vaiheittain, jotta aineistosta saadaan esiin multimodaaliset, diskursiiviset ja representoivat piirteet. Analyysi aloitetaan tarkastelemalla julkaisujen käytännön tasoa, eli sitä mitä julkaisussa näkyy ja sanotaan. Seuraavaksi siirrytään tulkitsemaan millaisia mielikuvia nämä visuaaliset ja kielelliset valinnat herättävät. Analyysissä hyödynnetään Machin ja Mayrin (2023, s. 12) esittelemiä

multimodaalisen diskurssianalyysin työkaluja, joilla puretaan kielellisiä valintoja ja aineistojen merkityksiä. Käyttöön tulevat erityisesti seuraavat osa-alueet:

1. Visuaalinen sommittelu (Saliency): Tapa, joilla elementit, ihmiset ja piirteet asetellaan, jonka on tarkoitus vetää puoleensa huomiota. Machin ja Mayrin (2023, s.36) mukaan elementit voidaan asetella eri tavoin luodakseen hierarkkisia tai merkityksellisiä eroja.
2. Representaatiotyylit ja katse (Offer & Demand): Machin ja Mayr (2023, luku 5) kertovat kuvan suhteesta katsojaan. Suora katse (demand) kameraan luo vaatimisen ja vuorovaikutuksen tunnelmaa, kun taas poispäin kääntynyt katse (offer) asettaa aineiston kohteen tarkastelun alaiseksi. Tämä on keskeistä Velivoima-aineistojen ilmapiirin analysoinnissa.

Analyysissä tehdyt havainnot yhdistetään lopuksi teoreettiseen viitekehykseen, johon kuuluvat esimerkiksi manosfäärin ja hegemonisen maskuliinisuuden teoriat. Tarkoituksena on tarkastella miten aineiston representaatiot ilmentävät näitä käsitteitä.

3 Miesten yksinäisyys ja maskuliinisuuden muutos digitaalisessa viestinnässä

Maskuliinisuuden normien muutokset ja miesten yksinäisyys kytkeytyvät nykyaikana digitaalisiin viestintäympäristöihin. Sosiaalisesta mediasta on rakentunut paikka, jossa maskuliinisuuden malleja muovataan ja perinteisiä rakenteita haastetaan. Internet-yhteisöt ja mielipidevaikuttajat ovat kasvattaneet rooliaan perinteisten instituutioiden rinnalla, ja usein näihin turvaudutaan yhteiskunnan avun tuntuessa riittämättömältä. Kuten Gillespie (2010, s. 358) huomauttaa, myös digitaalisilla alustoilla on omat roolinsa maskuliinisuuden kuvien rakentumisessa. Ne eivät ole vain neutraaleja välittäjiä, vaan ne muokkaavat diskursseja sitä mukaan mikä on alustalla suosittua.

Tämä sitoutuu laajemmin manosfäärin käsitteeseen, jonka Han ja Yin (2021, s. 2) kuvaavat pirstaleiseksi digitaalisten yhteisöjen ryhmäksi, jossa päämääränä on muokata miesten identiteettejä misogynisilla uhritumisdiskursseilla. Manosfääri tarjoaa esimerkin miesten yksinäisyyden ja maskuliinisuuden ympärillä olevien diskurssien tarkasteluun ja muodostaa pohjan myös mahdolliselle vertaistuelle. Digitaalinen ympäristö ei toimi siis ainoastaan näiden viestien välittäjänä, vaan aktiivisena normien merkityksellistäjänä.

3.1 Yksinäisyyden epidemia ja hyvinvoinnin ulottuvuudet

Vaikka miesten yksinäisyys on noussut julkiseen keskusteluun huolestuttavana ilmiönä, on ”yksinäisyyden epidemia” laaja ilmiö, joka vaatii tarkempaa rajausta. Sosiologi Juho Saari (2016, luku. 1) kuvaa suomalaista yksinäisyyttä moniulotteisena ongelmana, joka on usein juurisyy hyvinvoinnin ja terveyden ongelmiin taikka niiden seurausta. Yksinäisyyden määritelmänä hän käyttää sosiaalisten suhteiden vajavuuden kokemusta. Hänen mukaansa yksinäisyys ei kuitenkaan ole yksinomaan yksilön ominaisuus, vaan se kytkeytyy syvemmin yhteiskunnallisiin rakenteisiin.

Vaikka yksinäisyys määritellään usein juuri sosiaalisen tason suhteiden vajavuudeksi tai puutteeksi, Ratcliffe ja muut (2023, s.1) painottavat miesten kohdalla yksinäisyyden käsitteen vaativan sukupuolittunutta uudelleenmäärittelyä. Heidän mukaansa kulttuuriset normit ja maskuliinisuus luovat omat vaikutuksensa ilmiöön, ja erottavat sen yleisemmin kuvaillusta yksinäisyyden kokemuksesta. Tässä tutkielmassa yksinäisyyden epidemia kohdistetaan nimenomaan miesten kokemaan yksinäisyyteen ja siihen vaikuttaviin teemoihin.

Emotionaalisella tasolla voimme tarkastella miesten yksinäisyyttä Sosiologi Erik Allardtin (1976) klassisen hyvinvointiteorian kautta. Hän jakaa inhimilliset tarpeet kolmeen kategoriaan, jotka ovat omistaminen (having), rakastaminen (loving) ja oleminen (being). Näistä kaksi viimeisintä ovat hyödyllisiä yksinäisyyden tarkastelussa, siinä missä omistaminen viittaa aineelliseen puoleen. Rakastaminen ja rakastetuksi tuleminen tarkoittaa ihmisen sosiaalisia tarpeita. Miesten yksinäisyyden kokemuksessa tämä voi viitata yhteisön puutteeseen ja merkityksellisten ihmissuhteiden muodostamisen hankaluuteen. Oleminen taas viittaa merkityksellisyyteen ja itsensä toteuttamiseen. Ratcliffe ja muut (2023, s.1) määrittelevät miesten yksinäisyyden tutkimuksessaan olemisen mielentilaksi, jossa yksilöllä on joku mielekäs ja merkityksellinen tekemisen kohde.

Tämän vuoksi Allardtin teoriaa onkin aiheellista tarkastella Martelan (2024, luku. "Academic Abstract" & "Doing: Humans as Active Beings".) näkökulmasta, jossa hän lisää kategorioihin toimijuuden (doing) käsitteen. Hän perustelee valintaansa sillä, että ihminen on luonnostaan aktiivinen toimija, joka vaikuttaa omaan elämäänsä ja päätöksiinsä, eikä ainoastaan passiivinen ympäristöön reagoija. Miesten yksinäisyyden kontekstissa toimijuutta voidaan tarkastella kahdesta näkökulmasta. Ensinnäkin toimijuuden vaje osoittaa, ettei yksinäisyys ole vain sosiaalisten suhteiden puutetta, vaan se murentaa aktiivisesti miehen identiteettiä ja kokemusta tarpeellisuudesta. Toisaalta voimme myös ajatella toimijuuden tarkoittavan kaikkia niitä vaikuttamisen keinoja, jolla yksilö voi itse vaikuttaa yksinäisyyteensä ja palauttaa kuuluvuuden tunteensa.

3.2 Hegemoninen ja hybridimaskuliinisuus

Tutkielmassani tarkastelen maskuliinisuuden representaatioita suhteessa yhteiskunnallisiin odotuksiin ja normeihin. Connell ja Messerschmidt (2005, s. 832–834) määrittelevät yhden keskeisimmistä käsitteistä, hegemonisen maskuliinisuuden, toiminnallisena kaavana, joka mahdollistaa miesten dominoinnin jatkumisen. Hegemonisuutta ei nähdä siis pelkästään identiteettinä tai tiettyinä rooleina, vaan dynaamisena mallina, joka edustaa kulloinkin arvostetuimpaan tapaa olla mies. Käsitettä ei pidetä väkivaltaisena, vaikka sen voidaan ajatella olevan tuettu voimankäytöllä. Sen tavoitteet saavutettiin kulttuurin, instituutioiden ja suostuttelun kautta. Vaikka hegemoninen ihanne oikeuttaa miehille valta-asemaa yhteiskunnassa, samalla se myös luo tiukkoja normeja, jotka eivät tue yksilöiden tarpeita. Tutkielmassa hegemonista mallia voidaan pitää yhtenä syynä miesten yksinäisyyteen, sillä se voi estää emotionaalisen yhteyden ja haavoittuvuuden ilmaisut.

Vaikka hegemonisuuden käsitettä on pidetty suurella arvolla yhteiskunnan – ja sukupuolentutkimuksissa, on sen myös kohdannut kritiikkiä. Beasley (2008, s. 86–103) haastaa ajatuksen hegemonisesta maskuliinisuudesta muuttumattomana käsitteenä. Hänen mukaansa teorian liukkaus vaatii tarkennusta siitä, miten maskuliinisuus muuntuu ja muovautuu globaalissa ja digitaalisessa maailmassa. Hän esittää, että perinteisen hegemonian rinnalla esiintyy ristiriitaisia miehyden muotoja ja ihanteita. Vastauksena Beasley ja muiden tutkijoiden kritiikkiin, Connell ja Messerschmidt (2005, s. 829) päivittivät käsitettä nykyisten psykologisten mallien avulla.

Hegemonisen maskuliinisuuden tutkimuksen eri näkökulmat kärjistyvät Bridgesin ja Pascoen (2014, s. 246) hybridimaskuliinisuuden käsitteeseen. Hybridimaskuliinisuus viittaa miesten omaksuvan valikoivasti feminiinisiä tai marginalisoitujen ryhmien piirteitä omaan identiteettiinsä tai käytökseensä. Bridges ja Pascoe (2014, s. 250–254) esittävät hybridimaskuliinisuuden tutkimusten löytäneen kolme pääasiallista seurausta, jotka epätasa-arvon purkamisen sijasta piilottavat tai jopa edistävät sitä uusin tavoin:

1. Diskursiivinen etäisyydenotto (Discursive distancing): Vain teoreettista etäisyydenottoa hegemonisesta maskuliinisuudesta, usein piiloutuneena edistyksellisyyden taakse, vaikka samojen valta-asemien ylläpito jatkuu.
2. Strateginen lainaaminen (Strategic borrowing): Elementtien lainaaminen vähemmistöryhmiltä, ja niiden hyödyntäminen ilman rakenteellisia haittoja ja syrjintää.
3. Rajojen vahvistaminen (Fortifying boundaries): Ulospäin maskuliinisuus näyttää edistyksellisemmältä ja lainaa ”pehmeämpiä” piirteitä feminiinisuudesta, mutta samalla miesten etuoikeutettua asemaa ei kyseenalaisteta.

Analyysin kannalta hybridimaskuliinisuus on erittäin hyödyllinen teoriapohjana, sillä se vain ulkoisesti näyttäätytty hegemonisten rakenteiden haastaja, ja on todellisuudessa hyvin ristiriitainen. Velivoima-aineistossa hybridimaskuliinisuus näkyy selvästi pyrkimyksenä haastaa perinteiset toksiset mieskuvat, mutta samalla se vahvistaa valtarakenteita kehystämällä haavoittuvuuden uudelleenlaisiksi sankariteoksi. Velivoimavalmennuksessa keskitytään usein vain miesten etuun, ja naisen ”hankkimiseen”, mikä tarkoittaa, että herkkyyden ja tunneilmaisun elementtejä vain lainataan tietyn agendan edistämiseksi.

3.3 Manosfääri ja maskuliinisuuden kriisidiskurssit digitaalisessa ympäristössä

Miesten väliset verkkoyhteisöt ja niin kutsuttu manosfääri muodostavat laajan ja monimuotoisen verkoston, johon liittyy miestenoikeuksien kannatusta, misogyniaa ja keskustelua maskuliinisuuden normeista. Hyvönen ja muut (2024) yhdistävät miesten yksinäisyyden incel-alakulttuuriin ja laajempaan miesasialiikettä. Heidän mukaansa incelit (involuntary celibates) eli tahattomasti selibaatissa olevat, muodostavat hajanaisia verkkoyhteisöjä, joissa jaetaan yksinäisyyden kokemuksia. Yhteisöt ovat usein miesvoittoisia, ja niihin kuuluvia piirteitä ovat omanlainen sanasto, äärioikeistolaisuus ja naisviha. Tutkimuksen näkökulmasta tällaiset alustat luovat

miehille mahdollisuuden saada vertaistukea, mutta samalla ne voivat toimia alustoina haitallisen diskurssin leviämiseksi.

Suomalaisessa kontekstissa manosfääriä ja sen yhteyttä radikalisoitumiseen tutkinut Vainikka (2019, s. 1) käsittelee miesten ja poikien levittämää verkkovihaa Ylilautakeskustelufoorumilla. Hän tuo esiin tunneyhteisökäsitteen, jossa naisvihamieliset puhuvat ja manosfäärille tyypillinen sanasto, tarjoaa yhteisön sisällä miehille mahdollisuuden purkaa turhautumistaan. Vainikka (2019, s. 4) kuvailee myös tunneyhteisössä haavoittuvuuden kääntyvän vihaksi, ja sen olevan valjastettu keino lietsoa vahvoja tunnereaktioita ja levittää valheellista tietoa. Vaikka Velivoima-yhteisö toimii eri alustalla ja pyrkii yhteisönä erilaiseen sävyyn kuin Ylilauta, se toimii tunneyhteisönä, jossa digitaalinen tila tarjoaa miehille mahdollisuuden käsitellä tunteuksiaan.

Tätä tunteiden käsittelyä ja sen taustalla vaikuttavia motiiveja voidaan peilata Gingin (2019, s. 638) käsitykseen manosfäärin hybridisestä luonteesta ja erilaisista uhriutumisen muodoista. Uhriutumisdiskurssi, jossa miesten yksinäisyys ja pahoinvointi esitetään feminismiin ja yhteiskunnan rakenteiden seurauksena luo kiinnostavan näkökulman tutkielmalle. Nähtäväksi jää, kallistuuko Velivoima-yhteisön diskurssi manosfäärille tyypillisiin piirteisiin vai rakentuuko Vainikan (2019) tunnistamista tunneyhteisön toimintatavoista huolimatta aidosti rakentava ja miehiä tukeva tila.

4 Maskuliinisuuden ja yksinäisyyden representaatiot

Velivoima-yhteisössä

Tässä luvussa tarkastelen Velivoiman Instagram-viestintää multimodaalisen diskurssianalyysin avulla. Analyysin kohteena on kuusi aineistoyksikköä (A1-A6), joiden avulla selvitän miten yksinäisyyttä ja maskuliinisuutta merkityksellistetään. Analyysi on jaettu kolmeen pääteemaan, jotka ovat haavoittuvuus, itseohjautuminen ja uhriutumispuhe. Analyysissä multimodaalinen näkökulma on keskeinen, sillä merkitykset rakentuvat aineistoissa kielen ohella myös visuaalisin ja auditiivisin keinoin.

4.1 Tunneilmaisu sankaritekona

Yksi keskeisimmistä teemoista Velivoiman sisällössä on haavoittuvuuden näyttäminen, ja sen yhdistäminen aidosti maskuliinisen miehen olemukseen. Aineistossa esitetään, että miehen maskuliinisuus on epävarmalla pohjalla, jos tunteiden ilmaiseminen koetaan turvattomuutta aiheuttavana tekijänä. Näkökulma haastaa perinteisen hegemonisen maskuliinisuuden kovan ja tunteettoman maskuliinisuuden mallin, ja muuttaa haavoittuvuuden sankarilliseksi piirteeksi. Aineistoissa yhdistyvät multimodaaliset ja tekstilliset elementit, jotka luovat merkityksellistä ilmapiiriä aiheen ympärille.

Aineistoissa A3 ja A4 molemmissa esiintyy Van Renterghem ja hänen kanssaan keskusteleva sosiaalisen median vaikuttaja. Videoissa hyödynnetään podcast-formaattia, jossa visuaalinen sommittelu asettaa keskustelevat miehet kuvan keskiöön. Molemmissa videoissa miesten katse on kääntynyt toisiaan kohti ja pois päin kamerasta. Yleisö asetetaan tarkkailijan rooliin. Tietyissä hetkissä, joissa yleisöä puhutellaan kääntyy katse kameraan päin huomiota vaativasti.

Multimodaalisia piirteitä luo erityisesti videoiden taustamusiikki. A4 aineiston tunteellinen instrumentaalinen musiikki toimii affektiivisena keinona, ja ohjaa katsojan virittymään vakavan aiheen äärelle ja oikeuttaa miesten välistä herkkyyttä. Videoissa

kehonkieli kertoo tunnelman olevan rento, vaikka aiheet ovatkin vakavia. Aineistossa A3 molemmat miehet istuvat sohvan toisilla puolilla risti-istunnassa ja nojaavat sohvan reunukseen. Eleet ovat hymyileviä ja nauravaisia, ja keskustelun tiivistyessä mukaan tulevat myös käsillä puheen korostus. Aineistossa A4 asetelma on virallisempi, ja keskustelevat osapuolet istuvat pöydän ääressä. Kehonkieli on kuitenkin rentoa, ja pointteja korostetaan ilmeillä ja eleillä.

Aineistossa A3 käsitellään miesten itkemistä tabuna, ja pohditaan, ”onko mies maskuliininen, jos se itkee”. Miehet väittelevät videolla onko miehen aikuisikä helppoa vai vaikeaa, jos hän ei ole itkenyt. Aineisto A4 taas perustuu miesten välisen yhteyden ympärille. Videolla keskustellaan uskalluksesta kertoa ystävälle välittävänsä ja arvostavansa, ja haavoittuvuuden olevan miesten välisissä ystävyysuhteissa usein tabu.

Aineistoissa perinteisiä maskuliinisuuden rajoja pyritään laajentamaan lainaamaa esimerkiksi feminiiniseksi miellettyjä piirteitä. Esimerkiksi kysymys ”Onko mies maskuliininen, jos se itkee?” (A3) haastaa suoraan normin tunteettomasta ja kovasta miehestä, jolle tunteiden näyttäminen on heikkoutta. Keskustelu rakkauden osoittamisesta toiselle miehelle ja pelko siitä, että se on ”Gay” (A4) osoittaa ristiriitaisuutta. Tässä esimerkissä piirteitä lainataan vähemmistöryhmiltä, vaikka ryhmään identifioituminen nähdään silti haitallisena. Haavoittumisen osoittaminen on yhteisössä turvallista, koska se kehystetään heteronormatiivisen maskuliinisuuden kontekstiin.

Haavoittuvuus ja tunneilmaisuus eivät näyttäytyä passiivisena heikkoutena, vaan ne esitetään sankarillisina vahvan ja uskaltavan miehen piirteinä (A4). Velivoima pyrkii tarjoamaan vaihtoehtoista tunneyhteisöä, jossa tunteiden näyttäminen nähdään vaihtoehtona manosfäärin radikalisoitumiselle.

4.2 Itseohjautuvuus ja yksinäisyyden vastuunotto

Luvussa tarkastellaan aineistoja A1, A2 ja A6, jossa keskeisinä teemoina esiintyvät vastuunotto omasta hyvinvoinnista, sosiaalisesta menestyksestä ja yksinäisyyden kokemuksesta. Analyysi kohdistuu siihen miten viestinnälliset valinnat rakentavat diskurssia, jossa yksinäisyys ja epäonnistuminen ihmissuhteissa esitetään omista sisäisistä ongelmista johtuviksi, eikä vain yhteiskunnan viaksi. Lisäksi tarkastellaan itsetietoisuuden ja itsevarmuuden merkitystä osana maskuliinisuuden kokemusta.

Aineistossa A6 Van Renterghem katsoo suoraan kameraan vakava ilme kasvoillaan. Hän luo kontaktia vaatien katsojan huomiota ja tehden kuvan sanomasta henkilökohtaista. Taustalla näkyy metsää, ja paidassa Velivoiman logo kahdesta yhdistetystä kädestä. Taustamusiikkina toimii Hans Zimmerin kappale ”Time”. Zimmerin musiikki yhdistetään usein elokuvalliseen eppisyyteen ja kohtalokkaiseen tapahtumiin. Kappaleen melankolinen alku ankkuroi Van Renterghemin vakavan ilmeen aiheen tärkeyteen. Zimmerin tuotannon eppinen tyyli luo mielikuvan yhteisestä taistelusta, jota miehet käyvät itsensä ja yhteiskunnan kanssa.

Julkaisun A6 kuvatekstillä on selvästi eniten painoarvoa. Tekstissä käsitellään Velivoiman siirtymistä suhde- ja itsevarmuusvalmennuksesta syvällisempään suuntaan. Miesten tarpeet yhteisöstä, merkityksellisyydestä ja tunneyhteydestä nostetaan aikaisempaa enemmän esiin. Yksinäisyys tuodaan esiin moniulotteisena vajeena, joka ei koostu vain sosiaalisten suhteiden puutteesta vaan on monen tekijän summaa. Tulevana tavoitteena on luoda tila miehille, jossa he voivat kasvaa kokonaisvaltaisemmin.

Aineisto A2 täydentää miesten oman kasvun merkitystä kehotuksella olla olematta ”tyhjä” vailla muiden hyväksyntää ja tarpeiden täyttöä. Visuaalisesti kuva A2 hyödyntää Van Renterghemin omakuvaa, jossa mies seisoo järvessä alasti vesi vyötäisillä. Katse on suunnattu kaukaisuuteen tarjoavasti, joka asettaa miehen kehon tarkkailun alaiseksi. Katse kaukaisuuteen luo haavoittuvuutta, ja antaa katsojalle tilaa tarkkailla suojatonta miestä. Vedessä alasti seisominen symboloi luonnollisuutta ja

suojamuureista, sekä odotuksista riisumista. Kuvateksti on täynnä räiskyvää ja provosoivaa kielenkäyttöä, joka kehottaa miehiä olemaan yhteydessä itsenäisyyteensä, seksuaalisuuteensa ja itsevarmuuteensa

Aineistossa A1 yksinäisyyttä ja vastuuta käsitellään ihmissuhteiden kautta. Visuaalisesti A1 on ketju julkaisuja vihreällä taustalla ja valkoisella tekstillä. Katse keskittyy suoraan tekstiin ja taustalla on nopeatemppoinen kappale, joka rytmittää lukukokemusta ja tuo aiheelle kirrellisyyden vaikutelmaa. Tekstin keskeinen sijainti ja kirkas valkoinen fontti muotoilevat tekstin totuutena, joka ei jätä tilaa muulle selittelylle, mikä tukee vastuunoton diskurssia. Teksteissä tuodaan esiin, ettei ratkaisuna suhdeongelmiin ole vastuun sysääminen naisille. Vastuulla tarkoitetaan varsinkin miehen vastuuta omasta viehättävyydestään ja käytöksestään. Julkaisu painottaa itsevarman viestimisen merkitystä rakkauselämän parantamisessa. Naisten muistutetaan reagoivan miehen olemukseen ja energiaan, samalla tavoin kuin mies suhtautuu itseensä.

4.2.1 Toimijuus ja askeleet kohti muutosta

Aineistot A1 ja A6 korostavat molemmat miehen omaa aktiivisuutta ratkaisuksi ongelmiin. Aineistossa A6 painotetaan kokonaisvaltaista ja itsenäistä kasvua. Samalla kuitenkin tarjotaan yhteisöä, jossa toiminta mahdollistuu. Parisuhdeneuvoja syvällisempää on löytää suunta ja merkitys, joka korostaa itsevarmuuden ja toimijuuden olevan perusta, jonka päälle ”veljeys” rakentuu. Toimijuuden avulla mies ansaitsee paikkansa yhteisössä ja välttyy eristäytyneisyydeltä.

”Naiset kohtelevat sinua sen mukaan, miten kohtelet itseäsi” ilmaus aineistossa A1 kääntää huomion välittömästi olosuhteiden uhrista itsetutkiskelun pariin. Kun käsitellään miesten yksinäisyyttä, monille tärkein osa on parisuhteen puuttuminen. Aineisto ohjaa miettimään, mistä jatkuva hylkääminen ja parisuhteen vajavaisuus johtuu ja asettaa vastuun miehelle itselleen. Parisuhdetta ei siis nähdä miehen oikeutena vaan asiana, joka voidaan saavuttaa muutoksella sisäiseen asetukseen ja toimintaan. Näin mies voi onnistua poistamaan sosiaalisen vajeen, ja palauttaa kontrollin elämään.

4.2.2 Itsevarmuuden diskurssit

Samoin kuin aineistoissa A1 ja A6, myös aineistossa A2 painotetaan itsetuntemuksen merkitystä osana miehen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Siinä missä aikaisemmissa aineistoissa keskitytään sosiaalisen arvostuksen ja yhteyden hankkimiseen, A2 kääntää katseen sisäiseen kokemukseen seksuaalisuudesta, kehokuvasta ja itsevarmuudesta. Tekstissä muistutetaan miehiä itsensä rakastamisesta ja seksuaalisten tuntemusten omaksumisesta.

Alussa esitetään provokatiivisia väitteitä kuten "Loving ourselves IS WEAK" (Itsemme rakastaminen on HEIKKOA) ja "Feeling Sexy is GAY (And that's bad)!" (Itsensä seksikkääksi tunteminen on HOMOA (ja se on huono asia)! Aineistoissa kritisoidaan ja matkitaan ennakoasenteita. Julkaisu pyrkii purkamaan tabuja, jotka estävät miesten itsevarmuutta omassa kehossaan. Samalla pyritään rakentamaan miehille vahvaa itsetuntoa ilman kumppanin tai toisten miesten hyväksyntää. Diskurssi haastaa perinteistä hegemonista miehisyyden kuvaa ja viestii samalla itsevarmuuden olevan sisäinen resurssi, eikä mies saa olla "tyhjä" ja muiden täytettävänä. Itsevarmuus esitetään aineistossa vastakohtana yksinäisyydelle, ja jos mies on "täysi" ei hän ole enää haavoittuvainen yksinäisyyden tuomalle tuskalle.

4.3 Uhriutumisen ja maskuliinisuuden kriisidiskurssi

Velivoima-käyttäjän sisällössä korostuvat yksilön vastuu ja itseohjautuvuus. Tämä ei kuitenkaan ole ainoa näkökulma maskuliinisuuden kriisidiskursseihin, ja aineistossa A5 huomio käännetäänkin rakenteellisiin ja yhteiskunnallisiin tekijöihin. Luvussa analysoidaan, miten Velivoiman viestintä ottaa vahvan käännöksen miesten itsetunnon rakentamisesta, uhrautuvaan ja muita syyttävään suuntaan.

Aineistossa A5 hyödynnetään podcast-formaattia, jossa kaksi miestä keskustelelee studiossa. Videon päällä on reaktiokuva Van Renterghemistä, joka nyökkäilee

yhteisymmärryksessä videon aiheeseen ja osoittaa videolla esiintyviä miehiä käskien katsojaa kuuntelemaan heitä. Podcastissa keskustelevat miehet luovat visuaalisesti asiantuntevan vaikutelman. He katsovat toisiaan, mikä esiintyy sisäpiirissä käytynä keskusteluna ja turvallisena tilana, jossa perinteisiä normeja uskalletaan haastaa. Videossa esiintyvät valkoiset tekstitykset korostavat avainsanoja kuten ”male loneliness” ja Van Renterghem on lisännyt alanurkkaan tekstin ”meillä on ongelma.”

Kontrastina aiemmalle itseohjautuvuuden diskurssille, aineistossa A5 miesten pahoinvointi ja sen diskurssien vastuu asetetaan ulkoisille tekijöille, mikä rakentaa vastakkainasettelua miesten ja muun yhteiskunnan välillä. Videolla väitetään miesten maksavan patriarkaatin synneistä, johon heillä ei ole enää osaa. Videolla keskustelevien miesten mukaan tutkimuksissa on todettu miesten tarvitsevan viikossa päiviä, joita he viettäisivät miesten seurassa ja sen olevan valitettavaa, että monilla miehillä ei ole mahdollisuutta tähän. He myös siirtävät turhautumisen tästä vähättelevien kommenttien ja varsinkin naisten niskaan, jotka mainitsevan ongelman olevan pieni verrattuna heidän kohtaamaansa miehistä aiheutuneeseen turvattomuuteen. Uhripositio oikeuttaa katkeruuden ja vastuu yksinäisyydestä siirretään yhteiskunnalle. Samalla aineisto rakentaa vastakkainasettelua naisten ja miesten välille, sillä podcastissa väitetään yhteiskunnan rientävän naisten apuun, mutta jättävän miehet yksin ongelmiensa kanssa.

Tämä luo ristiriidan Velivoiman aineistojen välille. Itseohjautuminen ja uhriutuminen ovat skaalan ääripäitä ja samalla kun yhteisö kehottaa miestä ottamaan täyden vastuun elämästään, tarjotaan toisella hetkellä selitysmalleja, jossa mies on passiivinen ja yhteiskunnan uhri. Tämä ristiriitainen diskurssi osoittaa, ettei maskuliinisuuden kriisiä voida kokea yksiselitteisenä ilmiönä, vaan se on moniulotteinen ongelma, johon ei löydy vastausta vain yhdestä näkökannasta.

5 Pohdinta ja johtopäätökset

Tutkielmani tavoitteena oli selvittää, miten miesten yksinäisyyttä merkityksellistetään ja millaisia maskuliinisuuden representaatioita Velivoima-yhteisön Instagram-viestinnässä rakentuu. Toinen tärkeä tutkimuskysymys aiheen ympärillä oli diskurssien sijoittuminen laajempaan yhteiskunnalliseen keskusteluun maskuliinisuuden kriiseistä. Analyysi osoitti Velivoiman diskurssin olevan monitasoinen kokonaisuus, jossa yhteen kietoutuvat perinteiset hegemonisen maskuliinisuuden normit yhdistettynä hybridiseen, ja usein muilta vähemmistöryhmiltä lainattuun tunteiden ilmaisuun. Yhteiskunnalliselta kannalta manosfäärille tyypilliset uhriutumisen mallit ja miehille vaihtoehtoisen tuen tarjoaminen olivat myös suuressa osassa kokonaisuuden kannalta.

Analyysille yksi keskeisimmistä teemoista on haavoittuvuuden salliminen ja sen uudelleenmäärittely osaksi uutta maskuliinisuuden mallia. Velivoima-aineistossa tämä näyttäytyy Bridges ja Pascoen (2014) määrittelemänä hybridimaskuliinisuuden mallina, jossa elementtejä lainataan marginaalisista tai feminiinisistä identiteeteistä. Vaikka aineistoissa pyritään purkamaan hegemonisen maskuliinisuuden odotuksia, päädytään sukupuolten rajoja vahvistamaan sen sijaan, että valtarakenteita purettaisiin.

Tunteiden esitys toisille miehille ja haavoittuvuus valjastetaan osaksi uutta miehisyyttä, jossa pyrkimys on olla tietoisempi ihminen. Samalla kuitenkin miesten asemaa ei kyseenalaista, ja herkkyys itsessään voidaan nähdä etuoikeutena. Perinteisesti herkkyyttä voidaan pitää heikkoutena naisten näyttämänä, luodaan siitä kuitenkin sankariteko miehille. Tavoite palvelee siis vahvasti maskuliinisuutta, ja antaa miehille keinon erottautua valistuneena yksilönä. Toisaalta sivuvaikutukset ilmiöstä voivat parantaa myös muiden ryhmien turvallisuutta estämällä tunteiden pakkautumisesta johtuvaa radikalisoitumista.

Yksinäisyyden kokemus aineistossa kytkeytyy Ratcliffen ja muiden (2023) esittämään teoriaan yksinäisyydestä intersubjektivisesti määriteltynä mielentilana. Tämä tarkoittaa, että yksinäisyys ei ole pelkästään kontaktien puutetta, vaan se sitoutuu yksilön omaan kokemukseen itsearvostuksestaan suhteessa muiden hänelle antamaan arvoon. Velivoiman viestinnässä yksinäisyyttä merkityksellistetään juuri sisäisenä tyhjyytenä, jonka mies pystyy omalla reflektoinnilla ja toiminnallaan paikkaamaan. Tässä korostuu hyvin Martelan (2024) esittelemä toimijuuden käsite, jossa miehelle asetetaan toiminnallinen vastuu yksinäisyyden vähentämiseen. Tätä tukee myös Ratcliffen ja muiden (2023) määrittelemä teoria mielekkään tekemisen tarpeesta. Velivoima-aineistossa tämä voidaan nähdä itsevarmuus ja deittailuvalmennuksena, joka esitetään ratkaisuna yksinäisyydelle.

Digitaalisten ympäristöjen merkitys miesten välisessä viestinnässä osoittautui analyysissä keskeiseksi. Kuten Vainikka (2019) toteaa, sosiaalisen median alustat tarjoava miehille tiloja rakentaa vaihtoehtoisia yhteisöjä ja mahdollisuuden vertaistukeen perinteisten instituutioiden ulkopuolella. Tilojen yhteisöllisten vaikutusten lisäksi, ne kytkeytyvät usein myös manosfäärille tyypilliseen kriisipuheeseen. Velivoima-aineistoissa tämä näkyi ristiriitaisuutena itsensä kehittämisen ja uhriutumisen välillä.

Perinteisten instituutioiden avun sijasta kokemusasiantuntijuuden roolilla on merkittävä asema Velivoiman viestinnässä. Uskottavuus, jota perinteisillä asiantuntijoilla on, voi olla myös pintapuolista ja vaikeasi samaistuttavaa. Velivoiman kohdalla vaikuttajan oma elämänhistoria ja rooli autettavien vertaisena tekee viestinnästä helposti samaistuttavaa, mikä on kriittistä vaikeiden tunteiden ja yksinäisyyden häpeän käsittelyssä. Aineistoissa vaikuttajan mielipiteet ja neuvot muovautuivat yhteisön sisällä, eikä hän ollut immuuni muiden yhteisön jäsenien vaikutteille. Tämä haavoittuvuus ja inhimillisuus vetoaa, ja se voidaan nähdä 12,2 tuhannen seuraajan määrässä. Toisaalta kokemusasiantuntijuus on kaksijakoinen ilmiö, jossa viestintä voi muuttua helposti yksipuoliseksi vastakkainasetteluksi, ja monimutkaiset yhteiskunnalliset ongelmat pelkistetään yksilön kokemukseen.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Velivoima-yhteisön viestintä on merkittävä oire ja vastakaiku nykypäivän maskuliinisuuden murrokselle. Vaikka viestintä on luonteeltaan ristiriitaista, sen pyrkimys tarjota miehille keinoja yksinäisyyden ja maskuliinisuuden käsittelyyn on aitoa. Jatkossa olisi keskeistä tutkia, miten digitaalisesti rakennetut representaatiot vaikuttavat kohderyhmänä oleviin miehiin. Lievittävätkö ne aidosti yksinäisyyden juurisyitä vai tarjoavatko ne vain uutta tapaa toteuttaa hegemonista maskuliinisuutta digitaalisella areenalla?

Lähteet

- Beasley, C. (2008). Rethinking hegemonic masculinity in a globalizing world. *Men and Masculinities*, 11(1), 86-103. <https://doi-org.proxy.uwasa.fi/10.1177/1097184X08315102>
- Bridges, T. & Pascoe, C. J. (2014). Hybrid masculinities: new directions in the sociology of men and masculinities. *Sociology Compass*, 8(3), 246-258. <https://compass-onlinelibrary-wiley-com.proxy.uwasa.fi/doi/epdf/10.1111/soc4>.
- Connell, R.W. & Messerschmidt, J.W. (2005). hegemonic masculinity: Rethinking the concept. *Gender & Society*, 19(6), 829-859. <https://doi.org/10.1177/0891243205278639>
- Gillespie, T. (2010). The politics of platforms. *New Media & Society*, 12(3), 347-364. <https://doi-org.proxy.uwasa.fi/10.1177/1461444809342738>
- Ging, D. (2019). Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere. *Men and Masculinities*, 22(4), 638-657. <https://doi.org/10.1177/1097184X17706401>
- Hall, S. (2024). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. Sage Publications. [https://bookshelf.vitalsource.com/reader/books/9781529679700/epubcfi/6/2\[%3Bvnd.vst.idref%3Dcover\]!/4/2\[cover-image\]](https://bookshelf.vitalsource.com/reader/books/9781529679700/epubcfi/6/2[%3Bvnd.vst.idref%3Dcover]!/4/2[cover-image])
- Han, X., & Yin, C. (2023). Mapping the manosphere. Categorization of reactionary masculinity discourses in digital environment. *Feminist Media Studies*, 23(5), 1923–1940. <https://doi.org/10.1080/14680777.2021.1998185>
<https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2023.116129>
<https://www.ellibslibrary.com/tritonia/9789517688253>
- Hyvönen, A.-E., Tirkkonen, S., Nurminen, M. & Muilu, M. (2024, 13. helmikuuta). *Politisoitu yksinäisyys*. Poliitikasta. Noudettu 3.2.2026 osoitteesta <https://politiikasta.fi/politisoitu-yksinaisyys/>
- Jokinen, A., Juhila, K. & Suoninen, E. (2016). *Diskurssianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö*. Vastapaino. <https://www.ellibslibrary.com/tritonia/9789517685276>

- Machin, D. & Mayr, A. (2025). *How to do critical discourse analysis: A multimodal Introduction* (2. painos). SAGE publications.
<https://doi.org/10.4135/9781036212933>
- Martela, F. (2024). Being as Having, Loving and Doing: A Theory of Human Well-being. *Personality and Social Psychology Review*. Advance online publication. Noudettu 27.2.2026 <https://doi.org/10.1177/10888683241263634>
- Parent, M. C., Gobble, T. D. & Rochlen, A. (2019). Social Media Behavior, Toxic Masculinity and Depression. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(3).
<http://dx.doi.org/10.1037/men0000156>
- Pietikäinen, S. & Mäntynen, A. (2019). *Uusi kurssi kohti diskurssia*. Vastapaino. 978-951-768-825-3 EPUB
- Ratcliffe, J., Kanaan M. & Galdas, P. (2023) Reconceptualising men's loneliness: An interpretivist interview study of UK-based men. *Social Sciences & Medicine*, 332, 116129. Noudettu 6.2.2026 osoitteesta
- Saari, J. (toim.). (2016) *Yksinäisten Suomi*. Gaudeamus.
- Vainikka, E. (2019). Naisvihan tunneyhteisö - Anonyymisti esitettyä verkkovihaa Ylilaudan ihmissuhdekeskusteluissa. *Media & Viestintä*, 42(1). <https://doi.org/10.23983/mv.80179>
- Velivoima (@velivoima). Instagram-tili. Noudettu 1.2–14.4.2026 osoitteesta <https://www.instagram.com/velivoima/>